

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 5. marca.

Rana na angleškem telesu je Irska. Boj, ki ga bijejo Irci za svoje pravice je hud, prizadejal je Angliji že dosti udarcev. Neugodno upliva na notranja in pa tudi na vnanjo angleško politiko. Irci bi kot slabši del gotovo že bili podlegli, da jih ne podpirajo njih bratje po veri in krvi onostran oceana v Ameriki. Mnogo Ircev je bilo zaradi pomanjkanja prisiljeno poiskati si novo domovino v severni Ameriki. S teškim srcem so ostavili svojo domovino, če tudi zanje ni imela družega, kakor trpljenje. Ker so slabega vajeni, so si v Ameriki, kjer so narodno gospodarske razmere ugodnejše, si kmalu opomogli. Začeli so zbirati pri krajcarji doneske za uboge soročnike v domovini in so jih podpirali. To je vzrok da še dosedaj neso omagali Irci v borbi za svoje pravice temveč, da so se že precej približali smotru svojemu.

V tem boji se pa vedno ne poslužujejo Irci le poštenega orožja. Mi seveda takega njih postopanja ne odobravamo, a si je lahko tolmačimo, če pomislimo, kako so Angleži zatirali ubogi irski narod. Najprej so ga s podmičenjem pripravili ob vse pravice, potem so ga pa začeli izsesavati. Zakup, katerega je moral irski zakupnik plačevati, je bil tako velik, da ni mogel več shajati. Če pa ni plačal, ga je pa angleški lord, ki je lastnik posestva, katerega so si predniki njegovi prisvojili na ne baš pošten način, zapodil. Na tisoče Ircev moralo je večkrat celo tudi v zimi tako ostaviti hišo. Zadnje stoletje se je prebivalstvo na zelenem otoku več nego za polovico pomanjšalo in jih je mnogo tisoč za lakoto pomrlo. Da pri tacihi okoliščinah Irci iz vse duše sovražijo Angleže, je čisto naravno. Prišlo je tako do raznih umorov, kakor znan umor v Teniskparku v Dublinu, katerega žrtva bila je neka sodnijska osoba.

Irski narodni vodje sami neso odobravali takega postopanja nekaterih svojih sodeželanov in sam Parnell je že obsodil. Na Angleškem bi pa za vsa taka zlodejstva radi zvalili odgovornost na vodje. Posebno „Times“ so se jako prizadevale, da bi vso krivdo zvrnile na Parnella. Kakor se je sedaj pokazalo, je angleški list delal le za vladu. Na ta

način hotel je pred vsem utrditi stališče Salisburyju. Kakor je znano, moral se je bil umakniti Gladstone, ker je hotel popraviti krivico, ki se godi Ircem. Hotel je deželi dati avtonomijo in tudinarodu pomagati v gospodarskem oziru. Vodja angleških liberalcev dosegel bi že gotovo bil svoj namen, da se mu neso izneverili nekateri liberalci, katere vodita Hartington in Chamberlain.

Agitacija, ki je je Gladstone začel za Irsko ni ostala brez posledic. Njegove ideje se vedno bolj širijo. Res neso pri zadnjih občnih volitvah njegovi pristaši dobili večine. A od tačas se je marsikaj za vladu že na slabše obrnilo. Skoro vsaka dopolnilna volitev izpala je za liberalce ugodno, tako zgublja vladu glas za glasom v zbornici občanarjev. Kdo ve, če bi tako polagoma ne prišla v manjšino, ker bi se jej utegnili izneveriti tudi nekateri poslanci v zbornici. Vez mej unionističnimi liberalci in konservativci ni baš močna. Vsakako se pa javno mnenje vedno bolj obrača od Salisburyja in konservativci imajo dovolj povoda bati se, da ne pridejo v manjšino pri bodočih občnih volitvah.

„Times“ so hotele vladi pomoči. Ker gre boj pred vsem le za irsko vprašanje, so hotele le počrtniti irsko narodno stranko s tem, da so poskušale dokazati, da je Parnell v zvezi z raznimi morilci. Objavile so neka pisma Parnellova, iz katerih je bilo res razvidno, da je Parnell v zvezi z morilci. Vodja Ircev je pa takoj izjavil, da so pisma ponarejena. Dognal je stvar tako daleč, da se je izročila vsa zadeva v presojo trem najboljšim sodcem v Angliji. „Times“ so najele celo vrsto advokatov, da bi jim pomagali dobiti to pravdo.

Sprva je za angleški list pravda precej neugodno tekla, a kmalu se je pa drugače obrnila. Vlada angleška je pa listu izročila vse gradivo, ki ga ima, na razpolago. To gradivo pa seveda ni malo, ker ima dosti policijskih agentov na zelenem oboku. To je storila vladu dobro vedoč, da tu ne gre le za „Times“ in Parnella, temveč za čast njeno in obstoj. Če „Times“ zmaga bo dokazano, da na Irskem treba res odločno postopati, ker so vsi irski politiki zločinci, da je torej vladna brezozirnost opravičena. To bi bil hud udarec za Gladstone, ker bi se mu lahko podtikalo, da se

druži z zločinci. Na avtonomijo Irske pa ni misliti skoro potem, ker zločincem se vender vlada izročiti ne more. „Times“ so za dobro plačilo dobile prič iz Amerike, da so proti Parnellu pričale. Nekaj časa je res stvar že stala tako neugodno za Parnella, da so vladni listi za gotovo pripovedovali, da bode obsojen.

Njegov zagovornik je vse to lepo mirno gledal. Tako je nazadnje prišla glavna stvar na vrsto, namreč preiskava, če so pisma pristna ali ne. Zaslišan je bil Huoston, ki se je pogajal s Pigottom za ta pisma. Že to pričo je zagovornik tako daleč spravil, da je izpovedala, da Pigotta nema za pošteniaka, ampak za sleparja, in se je celo dala zapeljati, da je rekla, da so morda pisma le ponarejena.

Še huje se je godilo Pigottu, zagovornik mu je dokazal, da je pisma ponaredil, in sicer s tem, da on dela iste napake v govorjenji, kakor so v pismih. Pigott je moral sam nekaj pisati pred sodiščem in videlo se je, da res dela te napake tudi v pisavi. Drugi dan bi bilo imelo zaslišanje Pigotta se nadaljevati, toda ta pošteniak je rajši že bil pobegnil. Sodišče je na predlog Parnellovega zagovornika sklenilo, da ga zapro. Pigott je bežal iz Londona v Pariz, odkoder je pisal sodišču, da so pisma ponarejena, in iz Francije pobegnil na Španjsko, kjer se je usmrtil baš ko so ga hoteli zapreti.

Pravda še sedaj ni končana, a lahko si mislimo, da se za angleški list jako neugodno konča. Škodovala bode njega ugledu, pa tudi financijelno ga bo hudo zadela. Sedaj že znašajo stroški 50.000 funtov šterlingov, če ne štejemo tega kar se je izdalo za podmičenje prič. Še huje bode pa zadel ta izid vladu samo. Močno bode pa uplival na bodoče volitve, morda pa se poprej strmoglavi Salisburyja. Mnogi poslanci bodo sedaj pač drugače sodili o irskem vprašanji, ko so videli, da imajo Parnell in tovariši njegovi čiste roke. Tako utegne ta pravda biti povod padcu sedanje angleške vlade in mnogo pripomoči, da tudi Irski zasije kmalu lepše solnce svobode.

LISTEK

Pretepin.

(Ruski spisal J. S. Turgenjev, preložil Iv. Gornik.)

IV.

(Dalje.)

Lučkov in Kister ostala sta pri g. Perekatovu do večera. Nekaj novega, nebilega godilo se je Maši v duši; zamišljena neumljivost izobražala se je na njenem obličji. Kretala se je nekako počasneje, zardevala ni o pogledih materinih, — nasprotno, sama jih je na videz iskala, prosila jo je na videz. Ves večer kazal jej je Lučkov nekako boječe zanimanje, a tudi ta boječnost godila je njenemu nedolžnemu samoljubju. Ko sta oba odšla z obljubo, da prideta za nekaj dnij zopet, šla je tiho v svojo sobo in dolgo kakor začujena zrla na okrog. Nenila Makarjevna prišla je k njej, poljubila jo in objela po navadi. Maša odprla je usta, kakor bi hotela govoriti z materjo — a rekla ni niti besede. Hotela se jej je izpovedati, a vedela ni kaj. Tiho plala je v njej duša. Na ponočni mizici ležal je na vodi v čisti čaši cvet, katerega je

Lučkov otrgal. Že v postelji dvignila se je Maša previdno, oprla se ob laketi in njeni deviški ustnici dotaknili sta se tiho belih in svežih listkov...

— No, kaj je? vprašal je drugi dan Kister svojega tovariša: — ali ti ugajajo Perekatovi? Ali sem imel pravo? a? povej!

Lučkov ni odgovoril.

— Ne, povej, povej!

— I, res, ne vem.

— No, dobro!

— Ta ... kako jo imenujejo ... Mašenka — nič ni grda.

— No, zdaj vidiš ... rekel je Kister — in obmolknil.

Čez pet dnij predložil je Lučkov sam Kisterju, da gresta k Perekatovim. On sam ne bi šel k njim; v odsotnosti Fedora Fedoroviča moral bi on voditi pogovor, tega pa ni umel in bal se je.

O drugem prihodu obeh prijateljev bila je Maša mnogo prostejša. Radovala se je zdaj na skrivnem, da ni vznemirila mamice z neprošenimi izpovedbami. Avdžj zasedel je pred obedom mlađega, neizjahanega konja in ne brineč se za njega strmoglave skoke ukrotil ga je popolnoma. Na večer postal je veselejši, norčeval in hohotal se je —

a dasi se je skoro zavedel, vender je napravil hipen, neprijeten utis na Mašo. Ona sama še ni vedela, kako čustvo pravo za pravo je vzbudil v njej Lučkov, a vse, kar se jej na njem nji nravilo, pripisovala je uplivu nesreč, osamelosti...

V.

Prijatelja posečala sta čisto Perekatove. Položaj Kisterjev postajal je bolj in bolj težaven. Ni se kesal ... ne, a želel je vsaj okrajšati čas svoje preskušnje. Navezanost njegova na Mašo večala se je vsak dan; ona sama bila mu je naklonjena; a biti le posrednik, zaupnik in prijatelj — tak težak, nehvaležen posel! Hladnonaudušeni ljudje mnogo razpravljajo o svetosti bolečin, o blaženstvu bolečin ... a toplemu, priprostemu srcu Kisterjevemu prizadevale neso nikakega blaženstva. Slednjič je nekedaj, ko je Lučkov že popolnoma obleden prišel ponj in se je voz že pripeljal na prag, — Fedor Fedorovič na začujenje prijatelja premo izjavil, da ostane doma. Lučkov je prosil, delal se nejevoljnega, jezil se ... Kister izgovoril se je, da ga glava boli. Lučkov odpravil se je sam.

Pretepin spremenil se je mnogo poslednji čas. Tovariše ostavljaj je v miru, z začetniki se ni bratil — in dasi ni razcvel duševno, kakor mu je pro-

